

8. Економічні програми і технології економічного аналізу МВФ.
9. Досвід реалізації стабілізаційних економічних програм.
10. Досвід динамічного розвитку нових індустріальних країн.
11. Проблематика глобалізації економіки.
12. Економіка економічних союзів країн.

Запровадження у викладанні фундаментальних дисциплін тем, що відбивають розвиток економічної теорії, потребує ґрунтовного і всебічного розвитку вузівської науки в Україні. Для цього слід передусім перерозподілити нормативне навантаження професорсько-викладацького складу на користь наукової роботи з тим, щоби на це елементарно вистачало часу. По-друге, значно підвищити оплату праці зазначеної категорії, протидіючи перерозподілу її робочого часу в бік екстенсивного підробітку. По-третє, необхідно істотно збільшити фінансування вузівської науки, сприяючи як матеріальній заінтересованості вчених, так і створенню відповідної матеріально-технічної бази для досліджень і публікації їх результатів.

*Беляєв О.О.,
д-р екон. наук, професор,
Бебело А.С.,
канд. екон. наук, доцент*

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ

Необхідність у новій політичній економії зумовлена об'єктивними потребами суспільного виробництва в сучасних умовах і суспільним соціальним замовленням. Пріоритетом у соціально орієнтованому суспільстві є загальнонародний інтерес, який виражається в головній стратегічній меті — у зростанні добробуту народу. Саме це має відображати ідеологія політичної економії.

В останні 8—10 років у підручниках і навчальних посібниках з політичної економії (економічної теорії) зникла її ідеологічна функція. Відомо, що ідеологія віддзеркалює провідні економічні інтереси суспільства. Звідси стає зрозумілим, що теперішні «виконробі-перебудовники», намагаючись знищити залишки попередньої соціально-економічної системи, використовують антинаукові методи і прирікають цю науку на вимирання.

Сучасний курс політичної економії слід будувати з урахуванням загальносвітових досягнень, а не на поділі теорії на марксистські і антимарксистські. До речі, у сучасних умовах на Заході відбувається ренесанс соціально-економічних ідей марксизму.

Нова політична економія має формувати колективну свідомість. І це не означає повернення до минулого. Колективна свідомість відби-

ває реалії сучасного світу і формується шляхом узгодження всіх інтересів суспільства (за винятком мафіозно-кримінального сектора).

Спроби влади досягти чогось схожого на суспільну злагоду не дали бажаного результату і не дадуть, оскільки відсутньою є струнка концепція соціально-економічних основ держави.

*Малий І. Й.,
канд. екон. наук, доцент (КНЕУ)*

Теорія без фактів може бути пустою, але факти без теорії — безглузді. (Kennet E. Boulding, Economic Analysis: Microeconomics, New York, 1966)

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЧНОГО ПОЄДНАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Економічна теорія як наука — складна і суперечлива, тож не дивно, що обговорення її предмета та складових дисциплін викликає стільки дискусій. Президент Трумен вимагав у консультанти одностороннього економіста. А Маргарет Тетчер під час виступу в телевізійній програмі заявила, що всіх без винятку урядових економістів необхідно звільнити. Коментуючи вислів Тетчер, Семюел Бриттан зауважив «нападки на професію економіста належать до розряду помилок майже категоріальних, навіть якщо безболісно приспати всіх економістів, то людська допитливість до таких питань, як багатство націй, буми і спади, чому одні багаті, а інші бідні все одно залишаться, і економісти знову появляться».

П. Самуельсон при підготовці до друку перекладеного п'ятнадцятого видання «Економіки» у зверненні до російського читача два роки тому (вересень 1997 р.) зазначив: «Як це не парадоксально, але хороший класичний підручник з економіки буде кориснішим для вашої країни, що знаходиться в стані переходу від командно-бюрократичного режиму до системи змішаної економіки, ніж, скажімо, американським чи швейцарським студентам, які вивчають політичну економію». Поки ми будемо вивчати теорію граничної корисності, так і не побудувавши змішаної системи, американці будуть вивчати політичну економію і будувати суспільство найбільшого благополуччя.

Викладання дисциплін економічної теорії має низку особливостей, які необхідно обов'язково враховувати. По-перше, в Україні, як